

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A politikai helyzet.

A szabadelvű párt értekezlete.

Budapest, aug. 24. A szabadelvű párt tegnap délután tartotta meg Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt nagy érdeklődéssel várt értekezletét. A párt tagjai közül százhatan jelentek meg az értekezleten, köztük a volt Tisza-kabinet valamennyi tagja, kivéve Lukács László volt pénzügyminisztert, aki jelenleg nincs Budapesten. Tisza István grófot megjelensékor lelkes éljenzéssel fogadták.

Legelőbb is tudomásul vették a bejelentett kilépéseket. A kilépett képviselők a következők: Apáthy Péter, Csekonicz Gyula gróf, Csepreghy István, Justh Ferencz, Kabdebo György, Nagy Ferencz, Radics Jenő, Raisz Aladár, Révay Simon báró, Semsey Boldizsár és Szivák Imre.

Ezután Dániel Ernő báró előterjesztette és megokolta határozati javaslatát.

Tisza István gróf a politikai helyzetet fejtegetvén, kijelenti, hogy meg kell várni a viszonyok fejlődését. A szabadelvű pártnak határozottan meg kell maradnia álláspontján. A bomlás a pártban a koalíció bátorságát csak élesztené. A párt magatartása készíti a koalíciót mérsékelt politikára. Pártolja Dániel Ernő báró javaslatát.

Ezután Issekutz Győző terjesztette elő ismert határozati javaslatát, amelyhez

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A pénz.

Irta: Maurice Montegue.

Mint hogy a pénz az egyetlen hatalom és egyetlen mozgató eszköze mindennek, lehet-e csodálkozni, hogy az emberek tömegének a pénzben gyökeredzik a hite, öröme, reménye, minden ereje és minden gyengesége? Van-e csak egy is az embermilliók között, aki ez alól kivétel volna? Mi a történelem? Mi a szerelem? Nem ezen fordult-e meg, ezáltal győzött, vagy bukott el az ideál, az erény, egész civilizációnk?

Az én öreg barátom S. azok közé a ritka emberek közé tartozott, akik kevésbé állottak a pénz hatalma alatt. Finoman érző lélek, mélyen gondolkodó és megfigyelő volt, akit nem vakított el a szerencse; ha nagy vagyont gyűjtött is, azt a fiának jövőjeért tette. Azt hiszem, ha magányos ember lett volna, inkább tékozlóvá vált volna, semmint takarékosná; sohasem szerette a pénzt. Szerencsétlenségére a fia, Georges megnősült. Feleségül vette egyikét azoknak a bájos mosolygású nőknek, akiknek szeszélyes lelkében semmi sem állandó, akik egész létüket a külsőségekbe fektetik, imádják a hiúsá-

Sándor Pál és Khuen-Héderváry Károly gróf, majd Tisza István gróf szólott hozzá.

Végül elfogadta a párt Dániel Ernő báró javaslatát, amely kimondja, hogy a párt eddigi álláspontján kitart, de készen nyilatkozik arra, hogy ha a hatvanhetes alapon álló összes frakciók egy külön párttá alakulnának, a szabadelvű párt tagjai hajlandók pártállásuk feláldozásával az új párt alapításában résztvenni.

Bánffy a szabadelvű párt határozatáról.

Budapest, aug. 24. Egy lapudósító felkereste Bánffy Dezső bárót, hogy megtudja véleményét a szabadelvű párt tegnapi határozatáról. Bánffy báró többek közt kijelentette, hogy a szabadelvű párt tegnapi határozata *semmiképpen sincs befolyással a politikai helyzetre*, már azért sem, mert *nem okozott pártalakulást*. Ha a szabadelvű párt tegnap úgy határozott volna, hogy feloszlik és tagjai részben a disszidensekhez, részben az újpárthoz csatlakoztak volna, akkor e körülmény a koalíció kebelén belül mindenestre erősítette volna azoknak a közjogi álláspontját, akik a dualizmus hívei, így azonban a helyzet változatlan marad.

Issekutz kilépett a szabadelvű pártból.

Budapest, aug. 24. Issekutz Győző országgyűlési képviselő levelet intézett Podmaniczky Frigyes báróhoz, a szabadelvű pártkör elnökéhez, melyben bejelenti kilépését a szabadelvű pártból.

got, a tetszést és a hízélgéseket. Nem is nyert benne Georges igazi hitvest, aki boldogságot áraszt az otthonba.

De Georges nem is ertette meg soha ezt az asszonyt: mint derek, törekvő mérnök, sőt jeles kapacitás a hidépítészetben, egyáltalán nem értett a házassághoz. Esküvőjük napján a vőlegénynek nyolczszázezer frankot adott az atyja a családi vagyomból: ennek mintegy kétharmadát. És ez a nagy összeg, ez a nagy hatalom pénz megrészegítette a jó fiút. Az első évben többet költötték el ketten százezer franknál és három évi házasság után már anyagi zavarokkal állottak szemközt. A mérnöki praktzis még kevés jövedelmet hajtott s akkor, amikor egy vállalkozása balul ütött ki, elvesztette felét a még megmaradt vagyonnak. Ekkor megrettentek. Hirtelen leszállították kiadásait felére, de még így is ötvenezet frank párolgott el egy év alatt a háztartásra, toalettre, szükségessé és fölösleges igények kielégítésére. Az asszonyt kétségbejuttatta a lemondás megszokott pompájáról, a férj homlokát pedig redőkkel borította a gond; így jutottak el aztán abba a hangulatba, amelyből a lelki fájdalom csiráznak.

Az én öreg barátom rettegéssel látta a fokról-fokra sülyedő romlást, amely fia házat fenyegette. Eleinte közbe akart lépni, de finom

orosz forrongás. Meggyilkolt bíró.

Riga, aug. 24. Mitauban tegnap Weinberg bírót a nyílt utcán revolverlövésekkel megölték. A tettesek elmenekültek. A merénylet bosszu műve volt, mert a bíró a legutóbbi zavargásoknál letartóztatott egyéneket rendkívül szigorú ítélettel sújtotta.

Megölt kosákesredes.

Szent-Pétervár, aug. 24. Tegnapelőtt a kaukázusi Kutaisz városban Kideczi kosákesredest takásán több törzsúrral mellében halva találták. Azt hiszik, hogy a merényletet örmény részről követték el, mert Kideczi az örmény felkelést hallatlan kegyetlenséggel nyomta el.

Forrongás a hadseregben.

Szosznovicse, aug. 24. Egy nagyobb-részt tartalékosokból álló tüzéruategnél forradalmi röpiratokkal tett raktárt és az agitáció céljaira szánt nagyobb pénzüsszeget találtak. Tíz katonát letartóztattak. Ez idén nem fogják megtartani a szokásos fegyvergyakorlatokat, mert a kormány nem meri a lövőfegyvereket a tartalékosok kezébe adni.

Sztrájkolók és katonák harcsa.

Varsó, aug. 24. Ma a sztrájkolók és a rend fenntartására kivezényelt vasuti zászlóalj között véres összeütközés volt. Mindkét félnek számos halottja és sebesültje van. A varsó—bécsi vonalon a szolgálat rendesen folyik.

pszichológiája megértette, hogy ez amugy is hasztalan volna.

Ehelyett mást gondolt. Látva a feltartóztatathatlan katasztrófa közeledését, megievő vagyonának tekintélyes jövedelméből kezdett takarékoskodni. Tizenötezer franknyi bevételeiből alig költött háromezret; nagy lakásából felköltözött a hetedik emeletre, cselédség helyett csak egy takarító asszonyt tartott s a felretett ezrekkel gyümölcsöző vállalkozásokban tett kísérletet. Négy év lefolyása alatt százezer frankkal növelte meg a vagyonát.

Amikor ezt a számadást tette, az öreg lelkét boldogság árasztotta el. Most már nem rettegett a fia tönkremenésétől, sőt szabadjára engedte őt ám tékozoljon, tomlója ki magát, amíg az iljuság mómora tart. Az az idő már ugy sem lehet távol, amikor Georges bűnbánattól meggyörnyedve, térdre borul majd öreg atyja előtt. Igen és ő akkor meg is fogja menteni a fiút, lábra állítja újra — és akkor majd a «gyerek» körültekintőbb lesz, óvatosabb a pénzzel. . . .

Az öreg S. e gondolatra valósággal felhevült s már alig várta a nagy nap megérkezését.

Georges házasságának hatodik évében az öreg kertet és nyárilakot bérelt néhány heti pihenőre Touraine pompás vidékén és meghívta

Tizennyoloz tengerész halála.

London, aug. 24. Egy angol bárka Buenos-Ayres közelében elsüllyedt. *A kapitány és tizenhét matróz a tengerbe fullt.*

Gyilkosság a kávéházban.

Budapest, aug. 24. A Garai-kávéházban Zaller Ferencz szolnoki kereskedő összeverekedett egy kávéházi vendéggel, aki kést rántott és Zallert agyonszurta. A gyilkos elmenekült.

Letartóztatott osaló.

Budapest, aug. 24. A fővárosi rendőrség letartóztatta Kukuk Gyula volt magánhivatalnokot, aki tanárnak adta ki magát és számos csalást követett el.

Gyilkos fegyvenoz.

Máramarossziget, aug. 24. *Kémisincz* Iván huszonhat éves legény, aki a napokban érkezett haza feltételes szabadsággal a szamosújvári fegyházból, hol emberölés miatt volt elzárva, mulatság közben összeveszett *Ferencki* György gazdával és agyonszurta. A gyilkost elfogták.

KÜLÖNFÉLE.**— A francia főkonzul meghalt.**

Roger Nándor, helybeli francia főkonzul, szerdára virradó éjjel 2 órakor a Deák-korzó 38. sz. házában levő lakásán 49 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt, aki négy év óta tartózkodott városunkban, a francia becsületrend nagykeresztese és több külföldi érdemrend tulajdonosa volt. Daczára, hogy már hosszabb idő óta agyvértdulásban szenvedett, mindvégig buzgó odaadással vezette a konzulátus ügyeit. E hó 18-án és 20-án még résztvett a domtemplomban a király születésnapja, illetőleg Szent István-napja alkalmából tartott istentiszteleten, kedden délelőtt meglátogatta *Vio* Ferencz dr. polgármestert, délután pedig hosszabb sétakocsizást tett nejével. Este hét órakor, alig hogy hazaért, rosszulérről panaszkodott és hálószobájába vonult vissza. A nyomban hívott

oda fiát és családját is. *Georges* viszonyai igen ziláltak voltak már ekkor, atyja jól sejtette ezt, de valami félelem visszatartotta őt attól, hogy közbelépjen.

Egy napon, amint éppen erről tépelődve a kertben sétálgatott, egy bokor mögött megpillantotta fiát és menyét. *Georges* a kezében valami levelet tartott és nagyon sápadt volt az arca. Az öreg meghökken s állva maradt mozdulatlanul.

Georges néma kétségbeeséssel olvasta a levelet és aztán megeredt szeméből a könny.

— De hát senki . . . senki sem képes rajtunk segíteni? — kiáltott fel *Cecile*.

Az öregnek nagyot dobbant a szive, de mind csak mozdulatlanul állott a helyén.

— Talán az atyád? . . . folytatta most *Cecile*. Hátha ő? . . .

Georges tompa hangon mormogta:

— Nem . . . nem merek hozzáfordulni. Esküvőnk napján tulságosan sokat adott . . . Lehetetlen tőle kérnem!

Az asszony csak tovább gondolkodott:

— Mit gondolsz? Mennyije lehet az öregnek?

— Négy-ötszáz ezer frankja . . . Nagyon takarékosan él . . . és csak a mi számunkra gyűjti a vagyont, csakis értünk mond le mindenről, ami kiadással jár.

orvos, *Medanich* Brunó dr., aki a konzul szabadságon levő orvosát, *Kiseliak* János drt helyettesíti, konstataulta, hogy a konzul nagyfokú szívgyöngeségben szenved. A beteg állapota egyre súlyosbodott s néhány órával később beállott a halál. Az elhunyt városszerte közkedveltségnek örvendett és a társaságban előkelő szerepet vitt. Hirtelen halálának híre mindenütt mély részvétet keltett. Temetése iránt a francia külügyminiszteriumtól táviratilag kértek intézkedést. Tegnap délelőtt az elhunyt özvegyénél *Vio* Ferencz dr. polgármester és több külföldi állam konzulja tett részvétlátogatást. A holttestet Párisba fogják szállítani és az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. A francia konzulátus székhelyén, a Molotcza 2. száma alatt, a francia zászlót félárbozra eresztették. A temetkezésre nézve eddig még nem tettek intézkedést, amennyiben ma estére vagy holnap reggelre várják az ideérkezését az elhunyt fiának, *Roger* Nándornak, aki Angolországban tartózkodik. A fiúmei francia kolónia az elhunyt konzul koporsójára koszorút fog helyezni. A konzulátus ügyeit ideiglenesen *Hanhart* Gyula, helyettes irodavezető fogja intézni.

— **Birói eskütétel.** *Mattiassi* Lajos újonnan kinevezett kir. törvényszéki bíró tegnap délben tette le a hivatalos esküt a rangidősebb bírák teljes ülésén, melyen *Keömley* Pál törvényszéki bíró elnökölt.

— **Eljegyzés.** *Host* József kereskedő eljegyezte *Smoquina* Auróra kisasszonyt.

— **A Pannonia elindult.** Ma reggel már a hajnali órákban megkezdtek a kivándorlók elszállásolását a *Pannonia* Cunard-gőzösön. A hajóra vivő hid előtt még egyszer egyenként megvizsgálta őket az orvos, a rendőrség pedig az utleveleiket nézte meg. A Rudolf-rakodóparton nagy sokaság nézte a kivándorlók beszállásolását. Délben a hajón minden rendben volt és a *Pannonia* méltóság-teljes lassúsággal indult a szabad tenger felé. A kivándorlók száma, kiket a *Pannonia* Amerikába visz, 1588; köztük 1370 felnőtt, 175 gyermek és 43 csecsemő. Ezenkívül kilencz elsőosztályu utas van a hajón. A kivándorolni szándékozók közül négy férfit, két nőt és egy gyermeket utasítottak vissza, többnyire betegség miatt. A *Pannonia* körülbelül szeptember közepén érkezik meg New-Yorkba.

Georges szeméből ismét megeredtek a könnyek, ekkor *Cecile* a térje karjaiba borult s mindketten keserves zokogásba törtek ki.

Az öreg mélyen megrendülve állott a helyén, megilletődve a szomorú képtől, a mely eléje tárult. Tehát már semmijük sincsen? . . .

Talán egy órával lehetett e jelenet után, hogy én, aki a szomszédságban laktam, el-látogattam öreg barátomhoz.

Georges és *Cecile* ott ültek a nyárilak terraszán, az öreget egyik sem látta.

— Valószínűleg lenn sétál valahol a kertben, mondta az asszony.

A fölkeresésére indultam. Amint egy keskeny utra tértem, hangos kiáltásban törttem ki.

Hosszában elterülve ott feküdt az öreg S.

— Hej! ide! segítség!

A keze már hideg volt, a szive sem vert többé. Ajkán egy félmosolyt felejtett a halál.

Georges és *Cecile* egy pillanattal később már mellette állottak s hangosan jajveszékelték a súlyos csapás miatt.

— Meghalt! Vége! — kiáltott mind a kettő.

— **A tolvaj nevelő.** A *Magyarország* írja: A szomorú hírnévre vergődött *Horák* Ede dr. bűnügye még most is változatlan érdeklődés tárgya különösen egyházi körökben. A megtévedt ember, akit ugyan az egyházi főhatóság már rég eltiltott minden papi funkcióitól, mégis csak katolikus lelkész, akinek személye iránt nem lehet közömbös a klérus. *Horák* Ede dr. különben tagadja a lopást és most azt kérte a vizsgálóbírótól, hogy az elfogatásakor nála talált *Attila* jeligéjű takarékpénztári könyvet adják ki védőjének, hogy abból saját pénzén táplálkozhassék. A könyv 12,000 koronáról szól, amelyről *Horák* azt állítja, hogy a saját megtakarított pénze. A tolvaj nevelő ügye egyébként sokkal rosszabbul áll, mint eddig hitték. A napokban ugyanis az a hír terjedt el, hogy a tragikus véget ért *Tóth* Géza hagyatékából hiányzó százhatvanöt ezer korona értékű értékpapírok megkerültek. Ez nem felel meg a valóságnak, mert az értékpapírok tényleg eltűntek s ezideig nem tudtak azokra ráakadni.

— **Egy özég jubileuma.** Az ország egyik legnagyobb és legérdemesebb kivitelei czége, a *Bayerthal* és *Lévy* gabonakivitelei czég kedden, e hó 22-én ünnepelte fennállásának negyven éves jubileumát. A czégnek és nevezetesen főnökének, *Lévy* Károlynak kitűnő érdeme, hogy a magyar árpát nagy szakismeretének segítségével alkalmassá tette a maláta- és sörgyártásra és helyes üzleti érzékel helyet teremtett a magyar árpának a nagy külföld piacain. *Lévy* Károly belátta, hogy az árpa oly állapotban kerül a piacra, amelyben további feldolgozásra nem használható és ez a körülmény arra indította, hogy felhívja a kormányt és a mezőgazdasági egyesületeknek figyelmét arra a módra, amelylyel az árpa a mindenféle idegen magtól megtisztítható. Felhívta a kormány figyelmét arra is, hogy a kivitel legalkalmasabb iránya Fiume és felállította Fiumében az első árpatisztitót. Kitarító munkával azon volt, hogy biztosítsa a magyar árpa jó hírnevét és bár az angol nagy sörfőzők kezdetben megnehezítették a magyar árpának Angliába való bevitelét, *Lévy* Károlynak sikerült az utat oda megnyitni. Az ő kezdeményezésére hozták be Magyarországra az ömlesztett állapotban való (rinfúza) berakásra szolgáló vasuti kocsikat. 1891 június 24-én ő felsége megleltette a czég fiumei telepét és dicsőreleg nyilatkozott *Lévy* Károly előtt a czég munkásságáról. Husz évvel ezelőt Romániában is fiókot nyitott a czég, ahol szintén jó piacot teremtett a magyar árpának.

Ekkor megpillantottam az öreg keze alatt egy papírlapot. Egy levél volt: ügyvéd levele; árverésről értesíti *Georgest*.

Georges néma ijedtséggel bámult az írásra, aztán fejéhez kapott és felordított:

— Gyilkos! én öltem meg őt! . . . én . . . ezzel a levéllel, amelyet itt felejtettem!

Cecile vigasztalni akarta, ő azonban félrelökte.

— Ne érints! téged is megfertőztettek! . . . De te is hibás vagy! te is, aki engem ebbe a romlásba segítettél! . . . te szomjaztad örökké a pénzt! . . . te!

Az utca népe kezdett már a kertbe gyülekezni, bevittük tehát szegény öreg barátom tetemét a házba és én a családdal együtt vörösasztaltam késő éjszakaig mellette.

Sok év mult el azóta, öreg barátomat már régen eltemettük, *Georges*ről is csak ritkán kapok hírt. Ezek a hírek azonban igen meglepnek engem: azt mondják itt is, ott is, hogy nála takarékosabb, okosabban élő embert keveset ismernek. Annak a nyári napnak a katasztrófája végképpen kijózanította őt; azóta örökségét már régen meg is kettőzte a kezemunkájával.

Szerencsétlenül járt katonák.

Polából jelentik lapunknak, hogy tegnap este kilencz órakor a haditengerészet egy tenderje, amely Punta Barbarigából érkezett, két súlyosan sebesült katonát hozott Pólába, akik egy akna felrobbanása folytán jártak szerencsétlenül. A két katonát a tengerészeti kórházba szállították. A robbanás két másik katonát megölt. A két halottat a vallei temetőbe vitték. Egy katona könnyebb sérüléseket szenvedett.

Uj hajó vízrebocsátása. Az Osztrák Lloyd tengerhajózási társaság triezsi hajógyárában szeptember hó 3-ikán délben fogják vízrebocsátani az Egyesült osztrák hajózási társaság — azelőtt Austro-Americana és Fratelli Cosulich — új hajóját, amely a *Softa Hohenberg* nevet kapja. A vízrebocsátás ünnepélyén jelen lesz *Hohenlohe* herceg helytartó is nejevel, aki *Ferencz Ferdinánd* főherceg neje, *Hohenberg* Zsófia hercegnőnek képviselőtében fogja a keresztanyai tisztet teljesíteni. A hajó, amely transzatlantikus utazásokra, főképp harmadosztályú utasok szállítására készült, az első ilyenmű és szerkezetű hajó, amelyet osztrák hajógyárban bocsátanak vízre. A gőzös 1500 harmadosztályú utast szállíthat, akiknek az első és második fedélközben elhelyezett ugyanannyi ágy áll rendelkezésükre. A hajó közepén van az első osztály elhelyezve, amely nagy szalonnal és dohányszóteremmel és 40 személy elszállásolására berendezett kétágyas fülkékkel bír. A hajó farán a 30 utas befogadására alkalmas második osztály van elhelyezve. A hajótest hossza 110, szélessége 15 méter. A triezsi arzenálban készült gép háromezer lóerőt fejt ki; a hajó gyorsasága teljes rakományjal (az utasokon kívül 5000 tonna áru) óránként 15 tengeri mérföld.

Nagy utra induló hajó. A *Nimfa* olasz háromárbozos, amely július hó elején, 153 napi ut után, 3000 tonna chilei salétrommal érkezett kikötőnkbe, rakományát kirakván, a napokban Ausztráliába indul. Minthogy a vitorlás kikötőnkben nem vett fel rakományt, a Mária Terézia-mólónál ezer tonna kőből álló fenéksúlyt vesz fel. A modern vitorlások típusát képviselő hajó falai aczélepléből vannak, árbocjai pedig fa helyett aczélszövből készültek. A hajó személyzete huszonhárom emberből áll, kapitánya *Lauro*. Tonnatartalma 1909.

Iskolai beiratás. A helybeli állami polgári fiúiskolába, melynek az iskolaépülete az Ospedale-utcában van, a beiratások szeptember hó első négy napján délelőtt 8—12 óráig lesznek az igazgatóságnál. A polgári iskola első osztályába négy elemi osztályt legalább elégséges eredménnyel végzett, kilenczedik évüket betöltött fiúk vehetők fel. A felsőbb osztályokba pedig olyanok, akik az alsóbb osztályok elvégzéséről elégséges előmenetelről tanuszkodó bizonyítványt tudnak felmutatni. A középiskolákból — reáliskolából vagy gimnáziumból — jövő tanulók a polgári iskolák megfelelő osztályába csak akkor vehetők fel, ha kiegészítő vizsgát tesznek. A kiegészítő vizsgán minden vizsgálati tárgyért négy koronás díj fizetendő. A latin vagy francia nyelvből a középiskolákban kapott elégtelen eredmény nem akadály a felvételnél. A pótvizsgákat szeptember hó 1-én és 2-án, a felvételi vizsgákat pedig szeptember hó 4-én délután három órakor fogják megtartani. A beiratásnál azok a tanulók, akik először lépnek az iskolába, szüleik vagy gyámjaik kíséretében tartoznak megjelenni. Kötelesek azonkívül születési, iskolai és oltási, illetőleg újraoltási bizonyítványaikat bemutatni. A gyám vagy lakásadó neve és foglalkozása és lakása, akinél a tanuló lakik, pontosan bejelentendő.

Öngyilkos orvos. A múlt kedden Castelmuschio-ban, Veglia szigetén, a harmincz-négy éves *Laus* Antal dr. községi orvos sztrichninnel megmérgezte magát. Az öngyilkosság indító oka családi viszálykodásban keresendő. *Laus* dr.-t Fiumében is jól ismerték és tragikus vége nagy részvétet keltett.

Pályázat a Scarpa-féle alapítványra. A városi tanács a Scarpa-féle jótékony alapítvány kamataira a következő pályázatot teszi közzé: A Scarpa-féle, 2000 forintot kitevő jótékony alapítvány ez évi kamatai kiosztásra jutnak. Ennek elnyerésére becsületes és dolgoz fiúmei családok pályázhatnak, akik fenntartójuk elvesztése folytán jelenleg nyomorban vannak. A pályázók szegénységi bizonyítványval támogatott bélyegmentes kérvényüket e hó 31-ig a városi tanácsnál nyújthatják be. A folyamodványban megjelölendő az illető család tagjainak száma, kora és neme és azok az okok, melyek a kérvényt támogathatják.

Nincs czirkuszi előadás. Tegnap este kevéssel nyolcz óra után zivatar támadt és egy hirtelen szélroham a Zavatta-féle czirkusz tetőponyváját összetépte. A czirkuszban levő közönség rémülten tódult a kijáratok felé és szinte csodaszámba mehet, hogy baleset nem történt. A szél a fedőponyvát rongyokra tépte és a világítási berendezést is megrongálta. A kár körülbelül háromszáz koronára rug. A czirkuszban néhány napig — amíg ki nem tatarozzák — nem tarthatnak előadást.

Sertéshusbehozatali tilalom. A helybeli rendőrség, mint elsőfoku állategészségügyi hatóság, a kereskedelem- és földművelésügyi miniszterek rendelete alapján megtiltotta a lusszini és voloszkai kerületből származó sertéshus behozatalát, minthogy a nevezett helyeken a sertések között kitört a sertésvész. A rendelet ellen vétőket a törvény értelmében meg fogják büntetni.

Skorpió a fürdőben. *Keglevics* Ivó kereskedő és abbáziai villatulajdonos a minap, rendes szokása szerint, az abbáziai *Angiolina*-fürdőbe ment fürödni. Fürdőruháját felöltve, bement a vízbe, midőn egyszerre erős szurást érzett jobb vállán. Ekkor visszatért kabinjába és ott levetkőzve, fürdőruhájában egy négy centiméter hosszú skorpiót talált; az marta meg a vállán. A marás helye rögtön erősen megdagadt. *Trippold* dr. Keglevicset nyomban megfelelő ápolásban részesítette, úgy hogy most már minden veszélyen túl van. A fürdővendégek között a skorpiómarás híre nagy megdöbbenést keltett.

A tiszavölgyi távbeszélő hálózatot, mely eddig csak a budapesti távbeszélő-előfizetőkkel beszélhetett, a kereskedelmi miniszter e hó 21-étől kezdődőleg, a belföldi helyközi forgalomra megállapított díjszabás és feltételek mellett, az egész belföldi helyközi forgalomba bevonta.

Házi szarka. A Governo-utca 3. sz. házában harmadik emeletén lakó *Simesics* Heléna tegnap délután jelentést tett a rendőrségnek, hogy rövid távolléte alatt szolgálója, a tizenhét éves *Jelliesics* Katalin egy szekrényfiókból husz koronát ellopott és megszökött. A rendőrségnek sikerült a leányt még a délután folyamán letartóztatni. Kihallgatásakor a tolvaj cseléd beismerő vallomást tett. A leányt egyelőre a rendőrségi fogházban tartják elzárva. Az iratokat áttették az ügyészséghez.

KÖZGAZDASÁG.

Külső kereskedelmi forgalmunk júliusban. A magyar kir. központi statisztikai hivatal által most közzétett adatok szerint júliusban a magyar korona országainak területén összesen 34 millió métermázsa és 220.000 darab árut hoztak be, míg a kivitt áruk mennyisége 51 millió métermázsa és 1,322.000 darab volt. A behozott mennyiségből 21 millió métermázsa és 67.000 darab Ausztriára esett, az Ausztriába kivitt áruk mennyisége pedig 36 millió métermázsa és 592.000 darab volt. A júliusi külkereskedelmi forgalom adatain kívül az említett füzetben az 1905. év első hét hónapjának mennyiségi és értékadatai is közöltetnek, szembeállítva az előző év megfelelő időszakával. Az adatok szerint az 1905. év első hét hónapjában a kivitel értéke 543 millió koronával kisebb volt, mint az 1904. év megfelelő időszakában. A kiviteli érték csökkenése-

vel szemben azonban majd 25,000.000 koronával emelkedett behozatalunk értéke. Behozatalunkban legfontosabbak a fonó- és szövőipar készítményei, amelyekért az év első hét hónapjában majd 220,000.000 koronát fizettünk a külföldnek és ebből egyedül Ausztriának mintegy 211,000.000 koronát. Az elmúlt év megfelelő időszakával szemben azonban az áruk behozatali értéke majd 3,000.000 koronával csökkent. A textil-ipar gyártmányain kívül még jelentősebb behozatalunk volt: a ruházatból és fehérműből 353 millió korona (ebből Ausztriára 345 millió korona), a papirosból és papirosáruból 131 millió korona (ebből Ausztria 124 millió korona), a bőrből és bőráruból 343 millió korona (ebből Ausztria 318 millió korona), a vasból és vasáruból 320 millió korona (ebből Ausztria 274 millió korona), a gépekből és géprészekből 326 millió korona (ebből Ausztria 232 millió korona). Kiviteli cikkekünk között most is, mint rendszeren, a gabonanemű és liszt a legfontosabb. Az év első hét hónapjában búzából 282, rozsából 291, árpából 580, zabból 265 és lisztből 654 ezer, kukoricából pedig 13 millió métermázssal vittünk ki kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában. Az első hét hónapban lisztért 1007, búzáért 399, rozsert 153, arpaért 117, zabért 136, kukoriczáért pedig csak 69 millió koronát kaptunk a külföldtől. Kivitelünkben a második helyen a vágó- és ígás állatok csoportja áll. Ökörkivitelünk körülbelül 38.000 darabbal volt kisebb az 1905. év első hét hónapjában, mint a múlt év megfelelő időszakában; csökkent a ló- és csikókivitelünk is. Emelkedett a tehén-, de különösen a sertés kivitele, utóbbi ez év első hét hónapjában 45.000 darabbal multa felül az 1904. év megfelelő időszakának kiviteli mennyiségét. A két csoporton kívül eső legfontosabb kiviteli cikkekünk közül a nyers-, homok- és finomított cukor, a tojás, eleven és leölt szárnyasok kivitele is csökkent.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Augusztus 23-án.

Koerber, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3164, kapitány Foresti, Triesztből.
Kober, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1941, kapitány Thomas, S.-Nicolasból.

Augusztus 24-én.

Árpád, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 729, kapitány Volani, Marseilléből.

Indult:

Augusztus 22-én.

Urano, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1632, kapitány Braticevich, Triesztbe.

Augusztus 23-án.

Trieste, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3203, kapitány Mistrorigo, Triesztbe.
Maria Valeria, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2643, kapitány Berberovich, Triesztbe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvevő-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Árpád augusztus 24-én Triesztből Fiuméba.
Tibor augusztus 22-én Palermóból Civitavecchiába.
Zrinyi augusztus 23-án Nápolyból Genuába.

Indult:

Adria augusztus 23-án Cataniából Bariba.
Andrássy augusztus 23-án Bariból Cataniába.
Báró Fejérváry augusztus 22-én Rio de Janeiro-ból Buenos Ayresbe.
Jókai augusztus 22-én Triesztből Genuába.
Mátyás király aug. 24-én Bariból Triesztbe.
Rákóczi augusztus 23-án Maltából Messinába.
Szápáry augusztus 23-án Maltából Cataniába.
Zichy augusztus 24-én Velenczéből Fiuméba.
Szent László augusztus 23-án Marseilléből Nizzába.
Tisza augusztus 23-án Maltából Messinába.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Első rangú iparvállalat

gyakornokot

keres. Ajánlatok „Postafiók 18” czimére helyben.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.**„Répáti”** a legjelesebb égvényes gyógyasvanyviz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dus, főleg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja a pártját a kontinensen.**Elsőrangú gyógyital** emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbél bajokban, gyuladós hólyag és köszvényes bántalmak és a belsérvezet minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet” minden czél tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra felkísmerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-víz” főraktára

Fiumében**Braun Bernát és Társa czégnél,** Via Stefano 1. Telefon 518.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo, Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Csinosan butorozott szoba

az állomás közelében (Via Germania) 2 úr részére havi 16 forintért azonnal kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

Cantrida fürdő és vendéglő.

Szép, árnyas kert, kitünő konyha, friss sör és bor, mérsékelt árak. Omnibus-összeköttetés minden villanyoskocsihoz.

Fürdőjegyek a villanyosvasut ka-lauzainál is válthatók.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalbanKönyvnyomdai
műintézetTipografia
artistica**„UNIO”**

„Adria” palota, FIUME palazzo „Adria”.

TELEFON 224.

— SZÁLLIT —

minden a nyomdászatra vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

— ESEGUISE —

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

„Adria” magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.**FIUME - NEWYORK****közvetlen összeköttetés Éjszak - Amerikával**

a „Cunard Line” angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria” m. kir. tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek**Fiumétól Newyork-ig**

beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

— 180 korona. —

Legközelebb gőzösök indulnak:

„Ultonia” szept. 7-én.**„Slavonia” szept. 21-én.****A fiumei kivándorlási iroda (Via del Pino 8.) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.**